

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

843. Quæ quò ad effectum regulæ de annali veniant nomine beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

nem resignationis, & non captam possessionem. Paris. cit. n. 62. junctio. 61.

Questio 840. An, & qualiter hæc regula de annali defendat possessores alios inhabiles & incapaces, vel etiam carentes omni titulo?

Respondeo primò in genere: hæc annalis possessio defendit quemcumque possessorem alios inhabilem. Paris. de resign. l. 3. q. 5. n. 67. citans Sarnen. ad hanc regulam. q. 51. Ubi is adducit hujus rei rationes. Castrop. de benef. tr. 13. d. 2. p. 33. n. 6. citans Azor. p. 2. l. 7. c. 3. 4. q. 5. & Rebuff. hic gl. 3. nimirum dum impetrans non exprimit specificè & determinatè causam inhabilitatis, non quòd ex illa possessione jus aliquod in beneficio acquirit possessor talis; sed quia, dum causam nullitatis specificam non exprimit, virtute hujus regulæ ab impetratione excluditur. Castrop. loc. cit.

2. Respondeo secundò in specie: fendi hæc regulæ possessorem alios ipso jure privatum. Paris. l. c. citans Sarn. ubi ante. Limitat tamen hoc ipsum Paris. n. 86. & seq. ut non procedat in hæretico; citat pro hoc Castad. decis. 14. ad reg. Cancell. Rotam. in Illerdensi Præpositura, 1519. Item in privato beneficio ob non solutam pensionem. Item in eo, de cuius non titulo notoriè constat. citat pro hoc Sarn. hic q. 51. & exemplum adducit in resignatione non publicata, juxta quod statuit Gregor. 13. in Constitut. de publicanda.

3. Respondeo tertid adhuc magis specificè: defenditur hæc regulæ juxta auctorem analitici commentarii hic. ampliat. 7. & 8. apud Chok. hic n. 61. execrabilis, si possidet, sive post, sive ante privationem illam, sive computatis extremis, anni tamen contiui. Item defenditur juxta Gomes. hic q. 55. privatus ob non promotionem. Item intrusus juxta Crescent. decis. 35. n. 5. apud Chok. loc. cit. etiam in beneficio reservato, juxta Seraph. decis. 1060. Item spoliator (non tamen contra spoliatum) juxta Gomes. loc. cit. apud Chok. ed quòd (qua est responsio ad ultimam partem questionis) ut Chok. hæc regulæ odium duntaxat respiciat, impetrantium beneficia possessorum, & non requiratur canonicus titulus, nec bona fides, nec capacitas successoris, & sic sufficiat sola detentio, etiam asiniva & injusta per annum pacifica, ad excludendum impetrantes à Papa, nisi forma hujus regulæ ad unguem sit servata. Idem tradit Lott. l. 2. q. 51. n. 39. ubi ait: quòd hæc regulæ ab illa de triennali in hoc potissimum differat, quòd ista exigat titulum aliquem coloratum; hæc verò secus, adeoque contentetur asinivâ detentione. citat pro hoc Crescent. decis. 4. de causa poss. & prop. C. de Luca de benef. d. 47. n. 19. ubi: prodiit hæc regulæ de annali in odium impetrantium, unde propterea non attenditur titulus, nec persona possidentis, sed solum factum impetrantis, adversus quem formam dictæ regulæ non servantem sufficit possessio, etiam nulla de facto, & ut dicunt, asiniva; citat pro hoc Gomes. hic q. 57. n. 8. & q. 64. in fine. Garc. p. 12. c. 2. n. 30. & c. ait tamen idem C. de Luca n. 16. citans pro hoc Seraph. decis. 983. n. 3. & Gomes. ad hanc regulam q. 51. non defendi hæc regulæ, de cuius non jure, seu non titulo in continente constat notoriè. Idem habet Tond. in qq. benef. p. 1. c. 85. n. 34. ubi: locus non est huic regulæ de annali, si

P. Leuren, Fori Benef. Tom. 1.

constat de non titulo possessionis; modò tamen de non titulo constet clarè & ovidenter, nempe per confessionem partis, vel per rem judicatam, citat pro hoc Seraph. decis. 983. n. 2. Paris. de resign. l. 3. q. 5. n. 7. De ceterò docet antiquus glossator Alphons. Soto apud Chok. hic n. 4. hanc regulam locum non habere in possessoribus privandis beneficio ob crimen vel aliam causam, sed solum in privatis ipso facto, hoc est, ipso jure; ed quòd regulæ dicat exprimentam causam, quare possessori jus nullum competat in beneficio; ei namque, qui solum privandus est per sententiam beneficio, jus adhuc competit in beneficio, donec priveretur. Quin & post crimen admissum ante sententiam privationis validè & licitè resignare potest beneficium, non tantum simpliciter, sed etiam in favorem, juxta Chok. hic n. 22. de hoc fusè agentem, & citantem pro hoc Gutierrez. qq. can. l. 2. c. de clerico homicida. n. 30. Gomes. hic q. 42. Paris. l. 3. q. 16. Porò quæ sint crimina, ob quæ ipso facto & jure priveretur quis beneficio absque eo, quòd opus sit sententiâ declaratoriâ privationis, sed solum declaratoriâ, talem istiusmodi criminis esse reum, dicitur par. seq. Vide tantisper Chok. loc. cit. ubi enumerat inter ea crimen læsæ majestatis, hæresis, sodomix, homicidii qualificati, vel assassinii, falsificationis litterarum Apostolicarum.

Questio 841. An suffragetur hæc regulæ possessori, ut is nisi possit exceptione hujus regulæ, etiam in quacunque instantia contra impetrantem ignorantem, aliquem esse annalem possessorem?

Respondet affirmativè Chok. hic n. 36. ex Mandos. hic q. 53. ed quòd hæc regulæ fit favorabilis, & licet præscriptio in odium negligentis non currat, nisi à tempore scientiæ; hoc tamen verum fit, dum agitur de damno vitando; non autem de lucro captando, juxta l. cui autem. ff. de his, quæ sunt in fraudem creditoris.

Questio 842. An suffragetur hæc regulæ possessori non percipienti fructus, puta, quia hi illo anno debentur heredibus defuncti, vel fabricæ, vel Episcopo?

Respondet affirmativè Chok. hic q. 62. Gomes. hic q. 47. & Mandol. q. 31.

Questio 843. Qua quòd effectum hujus regulæ de annali veniant nomine beneficii?

Respondeo sequentia: Primò officia & dignitates Ecclesiastica. Chok. hic q. 24. ex Rebuff. in pr. ad hanc regulam. gl. 3. & tr. de pacif. poss. n. 71. v. Officium. Secundò prætimonia, modò data sint in titulum perpetuum. Chok. n. 25. ex Mand. hic q. 12. Tertid juxta Gomes. hic q. 21. contra Mand. q. 9. apud Chok. pensio imposita super fructibus beneficii pacificè per annum possessi. Quartò beneficia commendata, juxta Gomes. n. 26. ed quòd hodie dum titulis æquiparètur, ex quo ad virâ nunquam non concedantur. Quintò vicariæ perpetuæ. Chok. hic loc. cit. Mand. q. 13. Sextid Cappellanix, quæ in titulum dantur. Gomes. q. 20. Septimò beneficia juris patronatûs. Chok. cit. num. 25. citans Mohed.

2. Econtra tamen regulam hanc locum non habere in beneficiis juris patronatûs, censet Tond. in qq.

in qq. benef. p. 1. c. 85. n. 33. dum ait eam locum non habere in præjudicium institutionis faciendæ ad præsentationem veri Patroni, pro quo citat Seraph. decis. 285. n. 6. & Rotam decis. 796. n. 3. l. 3. p. 3. divers. Item in manualibus. Chok. ex mand. cit. q. 9. citans etiam pro hoc Mohed. decis. 169. Gernon. de indultis Card. §. regularia. n. 37. Neque in consistorialibus, hoc est, beneficiis, de quibus Papa disponit in Consistorio coram Cardinalibus. Paris. de resign. l. 2. q. 2. n. 6. citans Sarnenf. ad hanc regulam. q. 24. & Rotam in Spoletana abbatis.

Questio 844. Ad quid per verba illa regula: & infra sex menses ipsam possessionem ad iudicium evocari facere, causamque ex tunc desuper infra annum usque ad sententiam diffinitivam inclusivè prosequi debeat (quæ vocatur secunda pars regula. Lott. l. 2. §. 2. n. 51) obligetur impetrans, & qualiter isti obligationi satisfaciat?

1. **R**espondeo: tamen si videri posset satis esse, ut infra 6. menses decreta sit citatio possessoris, ut tenuisse aliquando Rotam, tenet Glossator Alphons. Soto apud Chok. hic n. 8. verisimilius tamen censet ipse, & cum eo Chok. hic n. 38. non sufficere quoad effectum hujus regulæ, citationem infra 6. menses ab impetrata gratia decretam, & impetratam esse; sed insuper executionem illius (ut verba illa: ad iudicium evocare facere: satis indicare videntur) quin & cursoris seu nuncii, per quem facta citatio, relationem; eò quòd statuta debeant declarari juxta jus commune; secundum quod citationes ita completè accipi solent, ut etiam nuntiorum responsiones & relationes includant, ut Host. in c. quoniam contra. de prob. §. citati omnes. Quod tamen limitat Chok. hac ratione n. 40. nisi possessor mittat mandatum pro cura; quia illud æquippollet citationi executæ.

2. Secundò tempus illud 6. mensium incipit currere à tempore datæ impetrationis, non verò à tempore expeditionis Bullarum. Glossator apud Chok. n. 12. & apud eundem n. 44. Gomez. n. 67. Rebuff. in pr. ad hanc regulam. gl. 14. ubi, quòd Papa parte instante soleat hoc semestre prorogare, dummodo tamen non elapsum sit. De ceterò, si impetrans, cessante tali prorogatione, possessorem analem interea non vocavit in iudicium, intrabit dispositio hujus regulæ.

3. Tertio annus ille ad prosequendum incipit currere non à tempore citationis factæ, sed executæ. Tond. in qq. benef. p. 1. c. 85. n. 24. Chok. hic. n. 46. citans Mand. hic q. 73. Lott. loc. cit. n. 61. citans Sarnenf. hic q. 66. quem secuta esse Rotam, ait in una Augustana Canonica. 8. Februarii. 1602. Idque etiam si citatio facta fuisset ante lapsum semestre, v. g. sub ejus initium vel medium; licet non detur dilatio 6. mensium ad citandum; sive ut interim citari possit possessor, sive in curia Romana, sive extra illam existens; dum citatur v. g. secundo mense istius semestris, non debet expectari tempus sex mensium elapsorum, seu ultra duos illos menses adhuc 4. alii, ut tunc demum, iis elapsis, inchoetur dictus annus. Glossator apud Chok. n. 4. Chok. ipse n. 46. citans Mand. hic q. 72.

4. Quartò regula hæc exigit, expeditionem causæ fieri in petitorio intra annum; si tamen adversarius suspendisset petitorium, totum illud tempus disputationis possessorii ab anni cursu deducit.

cedum est. Tond. n. 26. & 27. citans Cres. decis. 10. de causa prop. & poss. Sufficit autem, impetrantem facere quantum est in se quòd expeditionem causæ, & quòd per eum non steret, quò minus intra annum fuerit pronunciata sententia & causa finita; si id contingat ob varias adversarii exceptiones & replicas, aut iudicis hæitationem, ita ut impetranti ob dicta impedimenta supervenientia, quæ contingunt ex partis vel iudicis facto, vel alio modo (de quibus vide Franc. in c. ex ratione. de appellat.) non currat interea dictus ille annus. Glossator apud Chok. n. 15. & ipse Chok. n. 47. citans Gonz. ad regulam 8. gl. 12. §. 1. n. 17. Tond. loc. cit. n. 22. Lott. loc. cit. n. 57. junctò n. 62. & 63. & n. 59. subdens, & pro hoc citans Aymon. conf. 132. n. 4. Menoch. conf. 518. n. 3. tunc demum iudicandum adhibitam sufficientem ab impetrante diligentiam, si constabit, juris remedia omnia fuisse tentata, veluti si in citando foret latitantem, vel alias absentem, servata sit forma juris, de qua in Clem. 1. §. quia verò. de iudic. Et in prosequendo seu expediendo, si ex actis resulet justificatio narratorum facta intra annum, cum debita instantia pro ipsa expeditione, adeò, ut non stereret per ipsum impetrantem, quo minus iudex pronunciaret &c. procedereque hunc effectum adhibita diligentia, etiam si possessor malignè fuisset cursum iudicii remoratus; puta, recurrendo ad laicos, vel etiam justificatam ab impetrante gratiam possessor seu reus exceperit, & obtinuerit dilationem ad probandam suam exceptionem; adeò ut ipsi impetranti opus sit novas probationes facere pro elidenda exceptione rei, tradit Lott. à n. 62. monet tamen Glossator loc. cit. & Rebuff. in pr. ad hanc regulam. gl. 15. apud Chok. n. 46. debere in hoc casu impetrantem protestari, quòd per eum non steret, ne alias foret currat ei terminus. Negat tamen hoc ipsum Tond. loc. cit. n. 23. nimirum quòd opus sit aliqua protestatione super impedimento, maxime, si tale impedimentum proveniat ex facto adversarii, citat pro hoc Riccius. Collect. 318. subdit tamen Tond. n. 24. quòd in Gallia teneatur impeditus protestari, & protestationem intimare parti, alias excludatur, propter decretum de pacif. possessoribus. ait etiam Chok. loc. cit. n. 46. quòd quia plerumque ob similia impedimenta causa intra annum finiri non possit aut soleat, impetrantes soleant à Papa derogationem hujus secundæ partis regulæ impetrare; aut saltem obtinere prorogationem protestando, quòd per ipsos non steret; monet etiam Mand. q. 76. quòd impetrans prorogationem istius anni ad prosequendum, vel etiam semestris ad citandum, debeat eam obtinere adhuc constitutus intra illum annum aut semestre, alias illi prorogationem non profuturam; sed nova opus esse concessione. Porro in casu, dum possessor intra semestre citatus cessit beneficio, vel decessit intra annum, non imputari impetranti, si non fuerit persecutus usque ad sententiam, tradit Rebuff. ad hanc regulam. gl. 14. apud Chok. n. 48. qui tamen ait, aliter in hoc puncto videri voluisse Gomez. hic q. 62.

Questio 845. An obtinens gratiam motus proprii teneatur hanc regulam observare?

Respondeo affirmative; cum enim hæc regula lata sit publicæ utilitatis gratiâ, ad fraudes & lites repellendas, non censetur Papa huic regulæ vel derogare per clausulam motus proprii (quæ ut Jo. And. in c. si motu proprio, de prob. in 6. Alex. conf. 205.